

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:

магістр

Спеціальність:

053 Психологія

Рік підготовки:

1

Семестр викладання:

весняний

Кількість кредитів ЕКТС:

4,5

Мова(-и) викладання:

українська

*Вид семестрового
контролю*

екзамен

Автор курсу та лектор:

д. психол.н., проф., Лосієвська Ольга Геннадіївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові
професор кафедри психології та соціології

посада

infinity88lug@gmail.com

+38-066-510-38-
85

електронна адреса

Вайбер за
номером

згідно з графіком
консультацій

месенджер

консультації

*Викладач практичних занять:**

д.психол.н., проф. Лосієвська Ольга Геннадіївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові
професор кафедри психології та соціології

посада

infinity88lug@gmail.com

+38-066-510-38-
85

електронна адреса

Вайбер за
номером

Згідно з графіком
консультацій

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «**Викладач лабораторних та практичних занять:**», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

визначення теоретичних підходів в «Психології травмуючих ситуацій»; аналіз типів екстремальних та травмуючих ситуацій; визначення первинних реакцій та поведінку людини (групи людей) в екстремальних ситуаціях; проаналізувати симптоми посттравматичних стресових порушень; знати основні принципи та критерії діагностики порушень психіки та поведінки людини внаслідок екстремальних ситуацій (діагностичні рубрики згідно МКХ-11); оволодіння методами психодіагностики травмуючих станів, методів надання психологічної допомоги, визначення стратегії психологічної допомоги людині в екстремальній ситуації.

Результати навчання:

Знати: основні поняття кризової психології; теоретичні моделі посттравматичних стресових розладів, види, рівні реакцій на травматичну ситуацію, значення сімейного та інтерперсонального контексту при психологічних травмах, особливості переживання травматичного досвіду в дитячому віці; принципи та підходи, на яких мають ґрунтуватись психологічна діагностика, консультування, психологічна допомога і корекція осіб, що пережили травматичні ситуації; сутність основних психологічних проблем, з якими стикається психолог в роботі з особами, що пережили травматичні ситуації та шляхи їх розв'язання, нормативно-правову базу організації та діяльності травма-психолога; основні підходи до класифікації травмуючих ситуацій; етапи психологічної допомоги; порядок надання соціально-психологічних послуг громадянам, які перебувають у важкій життєвій ситуації.

Вміння та навички:

- здатність ефективно використовувати основні теоретичні конструкти психології травматичних ситуацій, що надають змогу професійно консультувати і надавати психологічну допомогу особам, що пережили травматичні ситуації; здатність грамотно використовувати інструменти психології для пізнання і вирішення найбільш актуальних задач соціально-психологічної адаптації; здатність розуміти суспільні процеси і впливати на них; здатність ефективно виконувати професійну діяльність та забезпечувати розв'язання психологічних проблем і досягнення позитивних результатів; здатність і готовність аналізувати психічний стан людини, соціально-психологічні явища, процеси та моделювати розвиток особистості
- уміння орієнтуватись в спектрі проблем, що виникають внаслідок травматичних ситуацій: володіти навичками корекції особистості в період після травмуючої ситуації; визначати особливості техніки управління страхом; розкрити сучасні психотехніки саморегуляції; характеризувати симптоми, причини, механізми виникнення та фази розвитку ПТСР; формулювати характерні риси та види кризи; уточнити роль сүїциду як наслідок соматичного захворювання або кризового стану, а також психосоматичні розлади як можливі

наслідки стресів;

- уміння обстежувати та надавати психологічні консультації особам, що пережили травматичні ситуації;
- проводити групові психокорекційні заняття з особами різного віку, що пережили травматичні ситуації різноманітної етіології та різного ступеню важкості.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання та уявлення з загальної психології, психофізіології, клінічної психології, патопсихології, основ психологічного консультування, психотерапії та психокорекції, соціальної психології, гендерної психології

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
5. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
6. Здатність ефективно використовувати основні теоретичні конструкти психології травматичних ситуацій, що надасть змогу професійно консультувати і надавати психологічну допомогу особам, що пережили травмуючі події.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Травмуюча ситуація та її психологічні наслідки.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Поняття травмуючої ситуації. Її ознаки та різновиди. Історія вивчення психологічних реакцій на травмуючу ситуацію. Визначення психічної травми. Види психічних травм. Механізми формування психічних травм. Зв'язок психічних травм з психічними розладами.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання Презентації
2.	Травмуюча ситуація та її психологічні наслідки.	денна 2/0/2	Підходи та пояснювальні системи в розумінні психотравмуючої ситуації, травми та переживань. Основні проблеми вивчення психотравмуючих ситуацій. Психологічні особливості травмованої особи. Сприйняття травмуючої ситуації людиною. Види та рівні реакцій на травмуючу ситуацію. Групи ризику розвитку ПТСР.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання Презентації
3.	Стрес, травматичний стрес та посттравматичний стресовий розлад.	денна 2/0/2	Динаміка психологічних реакцій при катастрофах. Посттравматичний стресовий розлад. Стрес, травматичний	Участь в обговоренні Тести

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			стрес та посттравматичний стресовий розлад. Нозологічні одиниці МКХ-11, пов'язані із травматичним стресом. Епідеміологія ПТСР та його діагностичні критерії. Теоретичні моделі ПТСР.	Індивідуальні завдання Презентації
4.	Стрес, травматичний стрес та посттравматичний стресовий розлад. Стратегії кризового консультування	денна 4/0/4 заочна 0,5/0/0,5	Теоретичні моделі ПТСР. Посттравматичний стрес та вторинна травма. Історія досліджень посттравматичного стресового розладу у вітчизняній та зарубіжній психології. Особливості посттравматичного стресу у дітей. Діагностика посттравматичного стресового розладу. Профілактичні, діагностичні та реабілітаційні процедури.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання Презентації
5.	Особливості психічних процесів і станів при ПТСР.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Індивідуальні особливості переживання ПТСР. ПТСР і внутрішні конфлікти. Робота механізмів психологічного захисту (дисоціація). Аутодеструктивна поведінка і ПТСР. Консультування осіб, схильних до суїциду. Психодіагностика розладів, пов'язаних із травматичним стресом. Особистісна трансформація в переживанні психотравмуючої ситуації.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання Презентації
6.	Особливості психічних процесів і станів при ПТСР.	денна 2/0/2	Індивідуальні особливості переживання ПТСР. ПТСР і внутрішні конфлікти. Робота механізмів психологічного захисту (дисоціація). Аутодеструктивна поведінка і ПТСР. Консультування осіб, схильних до суїциду. Психодіагностика розладів, пов'язаних із травматичним стресом.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання Презентації
7.	Психологічні проблеми психолога при роботі з потерпілими від екстремальних ситуацій.	денна 4/0/4 заочна 0,5/0/0,5	Вторинний ПТСР психолога та його профілактика. Особливості травматичного досвіду в різних соціальних ситуаціях. Поняття психологічної травми та посттравматичного стресового розладу.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання Презентації
8.	Поняття психологічної травми та посттравматичного стресового розладу.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Особливості травматичного досвіду в різних соціальних ситуаціях. Психологічні наслідки втягнення у деструктивний культ (секту).	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання Презентації
9.	Різновиди та психологічні наслідки насильства.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Консультування дітей, що постраждали від насильства. Консультування жертв сексуального насильства. Консультування жертв сімейного насильства. Екстремна психологічна допомога та кризова інтервенція.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання Презентації
10.	Можливості та методи психологічної корекції при травматичних розладах.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Психологічна допомога у кризових психологічних станах. Дебрифінг як метод роботи з потерпілими від екстремальної ситуації. Методи зняття психологічного напруження, робота з емоційними переживаннями потерпілих. Можливості та методи психологічної	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання Презентації

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			корекції при травматичних розладах.	
11.	Загальні особливості психокорекційної роботи з психологічною травмою.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Особливості групової психокорекції в роботі з психологічною травмою. Когнітивно-біхевіоральний підхід до психологічної травми. Психодинамічний підхід в роботі з психологічною травмою.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання Презентації
12.	Загальні особливості психокорекційної роботи з психологічною травмою.	денна 2/0/2	Тілесно-орієнтовані вправи та арт-техніки в роботі з психологічною травмою. Системна сімейна психотерапія в роботі з травматичними переживаннями. Кататимно-імагінативна психотерапія в роботі з психологічною травмою	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання Презентації
13.	Загальні особливості психокорекційної роботи з психологічною травмою.	денна 2/0/2	Нейролінгвістичне програмування в роботі з психологічною травмою. Робота з травматичними екзистенціальними переживаннями. Особливості травматичного досвіду в різних соціальних ситуаціях	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання Презентації
14.	Профілактичні, діагностичні та реабілітаційні процедури. Психологічні техніки.	денна 2/0/2	Усвідомлення власної унікальності, пошук внутрішніх ресурсів. Способи емоційної саморегуляції та релаксації, вирішення особистих проблем. Робота з емоційними переживаннями, травмою, переведення дефіциту в ресурс. Конфронтація з екзистенційними феноменами. Внутрішня інтеграція, розвиток відкритості новому досвіду, толерантності до невизначеності. Розвиток навичок постановки життєвих цілей, формування життєвої стратегії. Розвиток системи цінностей, усвідомлення власного життєвого сенсу.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання Презентації

Рекомендована література:

1. Антонюк-Щеглова І. А. Особливості реакції серцево-судинної системи при дозованому психоемоційному стресорному навантаженні у здорових і хворих на ІХС похилого віку і шляхи її корекції : автореф. дис. канд. мед. наук: 14.01.02 / Антонюк-Щеглова Іванна Анатоліївна; Інст. геронтології АМНУ. – К., 1998.– 32с.
2. Бандура А. Самоактуалізація як механізм формування інтегрованого стилю життя особистості / А. Бандура // Кроки до компетентності та інтеграції в суспільство: науково-методичний збірник. – К. : Контекст, 2000. – С. 236-238.
3. Губко А Т. Проблема типа нервной системы. Научное исследование / А. Т. Губко. – К. : Світогляд, 2008. 299 с.
4. Корольчук В. М. Психологія стресостійкості особистості : автореф. д-ра психол. наук : 19.00.01 / Корольчук Валентина Миколаївна; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – К., 2009. – 40 с.
5. Максименко С. Д. Теоретичні засади психології особистості: генеза нужди / С. Д. Максименко // Наукові записки Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України : у 5-ти т. – Т. 1. – Вип. 26 / [за ред. С. Д. Максименка]. – К., 2005. – С. 3–18.
6. Максименко С. Д. Технологія спілкування (комунікативна компетентність учителя: сутність і шляхи формування) / С. Д. Максименко, М. М. Заброцький. – К. : Главник, 2005. – 112 с.

7. Психологія особистості: Словник –довідник/За редакцією П.П. Горностая, Т.М. Титаренко.-К.: Рута, 2001.-320с.-Бібліогр.: с. 263-293.
8. Фон Шліппе А. Системна психотерапія та консультування / А. фон Шліппе, Й. Швайцер; [пер. з німецького]. – Львів : ВНТЛ. – Класика, 2004. – 320 с.
9. Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій/ методичний посібник / З. Г. Кікарчук, Я. М. Омельченко, Г. П. Лазос, Л. І. Литвиненко... Царенка Л. Г.; за ред. З. Г. Кікарчук. – К. : ТОВ “Видавництво “Логос”. – 207 с.
10. Керівництво МПК з психічного здоров’я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації. / КИЇВ Університетське видавництво ПУЛЬСАРИ 2017. Перекладено Міжнародним медичним корпусом в Україні за виданням: IASC Guidelines on Mental Health and Psychosocial Support in Emergency Settings: Checklist for Field Use.
11. Дослідження поширеності насильства щодо дівчат та жінок / Інна Волосевич старший дослідник Відділу досліджень ринків послуг GfK Ukraine, Таміла Коноплицька дослідник Відділу досліджень ринків послуг GfK Ukraine, Тетяна Костюченко дослідник Відділу досліджень ринків послуг GfK Ukraine, Даріна Міханчук дослідник Відділу досліджень ринків послуг GfK Ukraine, Тамара Марценюк к.соц.наук, доцентка, зовнішня консультантка. Київ. 2014. 57с.
12. Кокун О.М., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Копаниця О.В., Малхазов О.Р. Збірник методик для діагностики психологічної готовності військовослужбовців військової служби за контрактом до діяльності у складі миротворчих підрозділів: Методичний посібник. – К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2011. – 281 с.
13. Протидія булінгу в закладі освіти: системний підхід. Методичний посібник. / Андрісенкова В.Л., Мельничук В.О., Калашник О.А. – К.: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. – 132 с.
14. Федоренко Р. П. Психологія суїциду [Текст] : навч. посіб. / Раїса Петрівна Федоренко. – Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. – 260 с. (Посібники та підручники ВНУ ім. Лесі Українки).
15. РОМАНИШИН А.М. Первина психологічна допомога і реабілітація в бойових умовах / А.М. РОМАНИШИН, О.В. БОЙКО. Київ. 2014. 121с.
16. Богданова О.В. Релігія та цінності українців / Олена Богданова, Юлія Сахно, Володимир Купріянов. – К.: Київський міжнародний інститут соціології, Центр «Соціальні індикатори», 2009. – 96 с.
17. Богданова О. В. Рівень та специфіка релігійності європейських суспільств: чи все ще має шанси на спрavedження теорія секуляризації? // Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право: Зб. наук. праць. – Київ: ІВЦ «Політехніка», – 2014. – № 1 (21). – С. 31-47.
18. Еспозіто Дж. Ісламська загроза. Міф чи реальність? / Пер. з англ. І. Садовського. – Львів: Кальварія, 2004. – 333 с.
19. Осьодло В. І. Посттравматичне зростання особистості учасників бойових дій: сучасний стан та перспективи / В. І. Осьодло, Д. С. Зубовський // Укр. психол. журн. – 2017. – 1(3). – С. 63–79.
20. Tedeschi R. G. Posttraumatic Growth: conceptual foundations and empirical evidence / R. G. Tedeschi, L. G. Calhoun // Psychological Inquiry. – 2004. – 15 (1). – 1–18.
21. Weiss T. Posttraumatic Growth and Culturally Competent Practice. Lessons Learned from Around the Globe Wiley, Hoboken, NJ. / T. Weiss, R. Berger. – 2010. – P. 73–85.
22. Zeig J. K. Experiencing Erickson. An Introduction to the Man and His Work / J. K. Zeig. – Routledge; New York, 1986.
23. Bandler R. ReFraming: Neurolinguistic Programming and the Transformation of Meaning / R. Bandler, J. Grinder. – Real People Press U.S., 1983.

24. Affleck G. Constructing Benefits from Adversity: Adaptation Significance and Dispositional 5. Underpinnings / G. Affleck, H. Tennen // Journal of Personality. – (1996). – 64, 899-922. doi: 10.1111/j.1467-6494.1996.tb00948.x
25. Park C. L. Assessment and prediction of stress-related growth / C. L. Park, L. H. Cohen, R. L. Murch // Journal of Personality. – 1996. – 64(1), 71-105. doi:10.1111/j.1467-6494.1996.tb00815.x 8. O'Leary
26. V. Resilience and thriving in response to challenge: An opportunity for a paradigm shift in women's health / V. O'Leary, J. R. Ickovics // Women's Health: Research on Gender, Behavior and Policy. – 1995. – 1. – P. 121–142.
27. Тохтамиш О. М. Стратегія фокусування на вирішенні в консультивній соціальній роботі / О. М. Тохтамиш // Вісн. Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Соціальна робота. – 2017. – 2(2). – С. 19–25.
28. Prati G. Optimism, Social Support, and Coping Strategies As Factors Contributing to Posttraumatic Growth: A Meta-Analysis / G. Prati, L. Pietrantoni // Journal of Loss and Trauma. – 2009. – 14(5). – P. 364–388. doi:10.1080/15325020902724271
29. Pargament K. I. The many methods of religious coping: Development and initial validation of the RCOPE / K. I. Pargament, H. G. Koenig, L. Perez // Journal of Clinical Psychology. – 2000. – 56. – P. 519–543.
30. Type of social support matters for prediction of posttraumatic growth among cancer survivors / M. J. Schroevens, V. S. Helgeson, R. Sanderman, A. V. Ranchor // Psycho-Oncology. – 2010. – 19(1). – P. 46–53. doi:10.1002/pon.1501
31. Posttraumatic growth following breast cancer: A controlled comparison study / M. J. Cordova, L. L. C. Cunningham, C. R. Carlson, M. A. Andrykowski // Health Psychology. – 2001. – 20. – P. 176–185.
32. Posttraumatic growth after war: A study with former refugees and displaced people in Sarajevo / S. Powell, R. Rosner, W. Butollo et al. // Journal of Clinical Psychology. – 2003. – 59. – P. 71–83.
33. Dekel S. Posttraumatic growth and posttraumatic distress: A longitudinal study / S. Dekel, T. Ein-Dor, Z. Solomon // Psychological Trauma: Theory, Research, Practice and Policy. – 2012. – 4(1). – P. 94– 101. doi:10.1037/a0021865
34. Does Self-Reported Posttraumatic Growth Reflect Genuine Positive Change? / P. Frazier, H. Tennen, M. Gavian et al. // Psychological Science. – 2009. – 20 (7), 912-9. doi: 10.1111/j.1467-9280.2009.02381.x.
35. Trauma und persönliches Wachstum. In: Andreas Maercker, Rita Rosner (Hrsg.): Psychotherapie der posttraumatischen Belastungsstörungen / T. Zöllner, L. Calhoun, R. Tedeschi. – Thieme Verlag, Stuttgart, 2006. – P. 36–45.
36. Лазос Г. П. Посттравматичне зростання: теоретичні моделі, нові перспективи для практики / Г. П. Лазос // Актуальні проблеми психології. Т. 1 : Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія. – 2016. – Вип. 45. – С. 120–127.
37. Brown A. V. & Choi J. H. (2017). Towards Care-based Design. Proceedings of the 8th International Conference on Communities and Technologies – C&T '17. doi:10.1145/3083671.3083703
38. Seligman M. E. P. Flourish: A Visionary New Understanding of Happiness and Well-Being / M. E. P. Seligman. – Atria Books, New York, 2012. 21. Calhoun L. G. & Tedeschi R. G. (1999). Facilitating posttraumatic growth: A clinician's guide, Mahwah. NJ: Lawrence Erlbaum Associates. Inc., 184.
39. McMillan J. C. Posttraumatic Growth: What's It All about? / J. C. McMillan // Psychological Inquiry. – 2004. – Vol. 15. – № 1. – P. 48–52.

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки з дисципліни «Психологія травмуючих ситуацій» (до практичних занять й самостійної роботи здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 053 Психологія) / Електронне навчально-методичне видання. – Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. – 58 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання здобувач може отримати визначену кількість балів:

Інструменти та завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	10 (по 0,72 балів за 1 ЛК)
Практичні заняття	28 (14 практичних по 2 бали за 1 ПК)
Самостійна робота (контрольні роботи, реферати, есе, презентації, опрацювання наукової літератури тощо)	32
Підсумковий екзаменаційний (заліковий) тест	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B		
74-81	C	добре	
64-73	D		зараховано
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна добросередньоть:

Під час виконання завдань здобувач вищої освіти має дотримуватись політики академічної добросередньоть. Дотримання академічної добросередньоть за курсом ґрунтуються на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного plagiatu. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Особистісна думка має бути викладена при поєднанні прояву вищої культури розуміння матеріалу та свідомості особистості з повним дотриманням авторського права. До основних вимог за курсом віднесено: посилання на джерела інформації у разі

використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Перевірка текстів на унікальність здійснюється з використанням програмних засобів UNICHEK та Antiplagiarism.net

Перезарахування кредитів:

Здобувач вищої освіти може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу здобувачу можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу, мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

1. Здобувачі вищої освіти користуються у суспільстві всіма правами самостійних, дорослих людей, а тому мають виконувати всі правила внутрішнього розпорядку, що існують у Східноукраїнському національному університеті ім. В. Даля.

2. Основний вид діяльності здобувачів вищої освіти — навчання. Студентство в аудиторії є транслятором загальних норм культури поведінки: інтелігентність, точність, дисциплінованість, акуратність, відповідальність, тощо.

3. Здобувачі вищої освіти обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час контролю знань здобувачі:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.